

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
Broj:43 0 V 113820 17 Spp
Sarajevo, 03.04.2017 godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Zenici, za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu br. 43 0 V 113820 15 I od 08.02.2017 god. u pravnoj stvari tražioca izvršenja „Hypo Alpe Adria Bank” d.d. Mostar, koga zastupa punomoćnik Ribić Adis, advokat iz Travnika protiv izvršenika Mirze Čelebića iz Zenice, Brce broj 9, radi izvršenja, na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 05.12.2016. godine, je usvojio zahtjev predlagača i donio slijedeću:

O D L U K U

Kada tražilac izvršenja ne postupi po zaključku izvršnog suda da se uplati predujam troškova provođenja izvršenja popisom pokretnih stvari (uključujući troškove prevoza za sudskog izvršitelja do mjesta gdje se nalaze pokretne stvari), bez čega se izvršenje ne može provesti, prije donošenja rješenja o obustavi izvršnog postupka, izvršni sud će, u smislu čl. 63 st. 4, u vezi sa 8.st.3 Zakona o izvršnom postupku¹ (dalje ZIP-a), pozvati tražioca izvršenja da u roku od 15 dana predloži novo sredstvo i predmet izvršenja. Tek ako u tom roku tražilac izvršenja ne postupi po nalogu, izvršni sud će u smislu čl. 16 st.2 ZIP-a donijeti rješenje o obustavi izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Predlagač Općinski sud u Zenici je, postupajući po službenoj dužnosti, u smislu člana 61. a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku² (dalje ZPP-a) dana 08.02.2017 god. podnio zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda br. 43 0 V 113820 15 I, koje glasi:

“Da li se obustavlja izvršni postupak nakon što tražitelj izvršenja ne postupi po Zaključku suda i ne predujmi troškove izlaska sudskog izvršitelja na teren radi pljenidbe popisa, u smislu člana 16. stav 2. ZIP-a ili sud prije obustave izvršnog postupka treba pozvati tražitelja izvršenja da predloži novi predmet i sredstvo izvršenja u smislu člana 63. stav 4. ZIP-a.”

Kao razlog podnošenja zahtjeva navodi se veliki broj predmeta (120) i različita postupanja sudova u vezi spornog pravnog pitanja. Dugogodišnja praksa sudova je bila da sud u takvim slučajevima obustavi izvršenje primjenom čl. 16 st.2 ZIP-a, ali je praksa promjenjena na nekim sudovima (Kantonalni sud Zenica), pa zbog različite prakse u primjeni ZIP u odnosu na sporno pravno pitanje, se iskazala potreba za podnošenjem predmetnog zahtjeva.

Predlagač je dao svoje mišljenje, prema kojem je tražilac izvršenja dužan da predhodno snosi troškove u vezi sa određivanjem i provođenjem izvršenja, u skladu sa čl. 16 ZIP-a., iz čega slijedi da u slučaju kada tražilac izvršenja ne predujmi troškove provođenja izvršene radnje sud treba obustaviti izvršenje.

¹ Službene novine FBiH br. 32/03;

² Službene novine FBiH br. 98/15;

Ocjenjujući uslove za rješavanje spornog pravnog pitanja po čl. 61.a. i 61.b. ZPP-a Vrhovni sud Federacije BiH konstatuje da je zahtjev podnijelo ovlašteno lice po službenoj dužnosti, da je zahtjev potpisan od strane postupajućeg sudije i predsjednice Građanskog odjeljenja uz konstataciju da ima veći broj predmeta na tom sudu, da sadrži kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja i razloge za podnošenje, kao i priloženo sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

U konkretnom slučaju prvostepeni sud je donio rješenje o izvršenju kojim je usvojen prijedlog tražilac izvršenja za naplatu mjeničnog potraživanja pljenidbenim popisom, na pokretnim stvarima izvršenika.

Izvršni sud je zaključkom pozvao tražioca izvršenja u određenom roku da predujmi troškove izlaska sudskog izvršitelja koji provodi izvršenje zapljenivanjem i popisom pokretnih stvari, ali tražilac izvršenja nije postupio po nalogu suda u datom roku.

Dakle, sporno pravo pitanje se odnosi na postojanje obavezu suda da u situaciji kada je rješenjem o izvršenju na osnovu prijedloga za izvršenje kao sredstvo izvršenja na pokretnim stvarima određena izvršna radnja zapljene i popisa, na predmetu izvršenja koje su pokretne stvari, a tražilac izvršenja ne predujmi troškove izlaska sudskog izvršitelja koji treba da provede tu izvršnu radnju, da prije obustave izvršenja pozove tražioca izvršenja da promjeni sredstvo i predmet izvršenja.

Relevantne odredbe su:

Čl. 8 Zakona o izvršnom postupku (dalje ZIP-a) propisuje ograničenje sredstava i predmeta izvršenja:

„ 1. Sud rješenjem određuje izvršenje onim sredstvima i na onim predmetima, koji su navedeni u izvršnom prijedlogu.

...

3. Ako se izvršno rješenje o izvršenju na određenom sredstvu i predmetu ne može provesti, tražilac izvršenja može radi namirenja istog potraživanja predložiti novo sredstvo ili predmet izvršenja, o čemu će sud odlučiti rješenjem.”

Čl. 16 ZIP-a

“1. Troškove postupka u vezi sa određivanjem i provođenjem izvršenja, predhodno snosi tražilac izvršenja.

2. Tražilac izvršenja dužan je troškove postupka iz st.1 ovog člana predujmiti u roku koji sud odredi. Sud će obustaviti izvršenja, ako troškovi ne budu predujmljeni u tom roku, a bez toga se izvršenje ne može provesti. Ako u roku ne budu predujmljeni troškovi o kojima zavisi preduzimanje samo neke radnje, ta radnja neće se provesti... “

Čl. 63 ZIP-a propisuje obustavu postupka:

“ 3. Izvršenje će se obustaviti, ako je postalo nemoguće ili se iz drugih razloga ne može provesti.

4. Prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja iz stava 3. sud će pozvati tražioca izvršenja da podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. tog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva...”

Čl. 118 ZIP-a propisuje izvršenje radnje na pokretnim stvarima:

„Izvršenje na pokretnim stvarima sprovodi se njihovom zapljenom, procjenom i prodajom, te namirenjem izvršenja iz iznosa dobijenog prodajom.”

Čl. 119 u vezi čl. 120 ZIP-a propisuje obavezu sudskog izvršitelja da pristupi zapljeni, koja se obavlja sastavljanjem popisa zapljene.

Izvršenje se po čl. 41 st.3 ZIP-a provodi u granicama određenim rješenjem o izvršenju. Iz predmeta spisa se vidi da je kao jedino sredstvo izvršenja određena izvršna radnja pljenidbeni popis, na pokretnim stvarima kao predmetu izvršenja, dakle izvršna radnja iz čl. 118 ZIP-a. Da bi se izvršenje provelo (jer nisu predložene druge izvršne radnje) sud poziva tražilac izvršenja (u smislu iz čl. 16 st. 1 ZIP-a) da predjmi troškove izvršenja, koji uključuju i troškove izlaska sudskog izvršitelja na teren radi popisa i zapljene pokretnih stvari.

St.2 čl. 16 ZIP-a propisuje da ako tražilac izvršenja ne predjmi troškove obustavit će se izvršenje, ako se bez toga izvršenje ne može provesti, a ako od tih troškova zavisi preduzimanje samo neke radnje, ta radnja se neće provesti (ovo se odnosi na slučajeve kada je određeno izvršenje na više izvršnih radnji).

Dakle kada tražilac izvršenja ne predjmi troškove postupka za provođenje određene izvršne radnje, izvršenje se ne može provesti, pa slijedi primjena odredbi o obustavi postupka koje u st. 3 i 4 čl. 63 u vezi čl. 16 st.2 ZIP-a, propisuje da će sud prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja pozvati tražioca izvršenja da predloži u smislu čl. 8 st.2 ZIP-a tj- novo sredstvo ili predmet izvršenja.

Tek ako prijedlog za promjenu sredstava i predmeta izvršenja ne bude u roku podnesen izvršni sud će donijeti rješenje o obustavi izvršenja.

Ovaj radnja suda prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja, u slučaju kada se izvršenje ne može provesti, predstavlja novinu ZIP-a jer se naglašava načelo ekonomičnosti postupka iz čl. 10 Zakona o parničnom postupku koji se, po čl. 21 st.1 ZIP-a, na odgovarajući način primjenjuje i u izvršnom postupku.

Smisao tog principa se ogleda u efikasnijem postupka naplate potraživanja, je kada bi se obustavilo izvršenje nakon što stranka ne predjmi troškove izvršenja, a nisu predložena druga sredstava i predmet izvršenja, dakle izvršenje se ne mogne provesti, tražilac izvršenja bi mogao opet tražiti novim prijedlogom izvršenje na novom sredstvu i predmetu izvršenja, u cilju naplate potraživanja, što bi samo odugovlačilo postupak naplate.

Zato je novim zakonskim rješenjem u ZIP-u, tražiocu izvršenja data mogućnost da prije obustave izvršenja, koje se ne može provesti (jer tražilac izvršenja nije predjmi troškove provođenja izvršne radnje iz rješenja o izvršenju), promjeni sredstvo i predmet izvršenja.

Slijedom navedenog primjenom čl. 61 d. i c. Zakona o izmjenama ZPP-a Građansko odjeljenje Vrhovnog suda F BiH donijelo odluku kao u izreci.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić,s.r.